

Reformisanje reforme: Lekcije na osnovu 15 godina budžetiranja prema učinku u Holandiji

Maarten de Jong

OECD CESEE SBO, Varšava, 22. maj, 2015

1

Ambicije i rezultati budžetiranja prema učinku

Nameravani rezultati reformi

- Povećana transparentnost vladine potrošnje i rezultata
- Delotvornija alokacija i upravljanje resursima

Dobiti od efikasne alokacije

- Dobiti od operativne efikasnosti
- Povećana orijentacija ka rezultatima

2

Faze u reformama orijentisanim ka rezultatima

Početak
1970-ih
do 2001

- Rano koketiranje sa elementima učinka
- Linijski budžeti sa oskudnim informacijama u budžetu, razvijanje pregleda rashoda

2001-
2007

- Ambiciozna budžetska reforma (VBTB)
- Programski budžet sa ciljem unapređenja transparentnosti i efikasnosti, naglasak na dostupnosti indikatora učinka

2007-
2011

- Eksperimenti za povećanje vrednosti informacija
- Delimično izostavljanje informacije o učinku, fokus na prioritete vlade, pokušaj da se sprovede pristup po principu isporuke (inspirisan od strane VB)

2011 –
do
danas

- Odgovorna budžetska reforma (VB)
- Programski budžet sa detaljnijim finansijskim informacijama, selektivno predstavljanje informacije o učinku, veći naglasak na evaluaciji politike

3

Kriticizam i problemi ranih budžeta prema učinku

- ▶ Snažan naglasak na resornim ministarstvima po pitanju usklađenosti i legitimizacije
- ▶ Obimna i nedostupna dokumentacija koja sadrži nevažne informacije
- ▶ Veliko administrativno opterećenje za državnu službu
- ▶ Nema političkog interesa
- ▶ Budžeti nisu korisni za finansijsku analizu

4

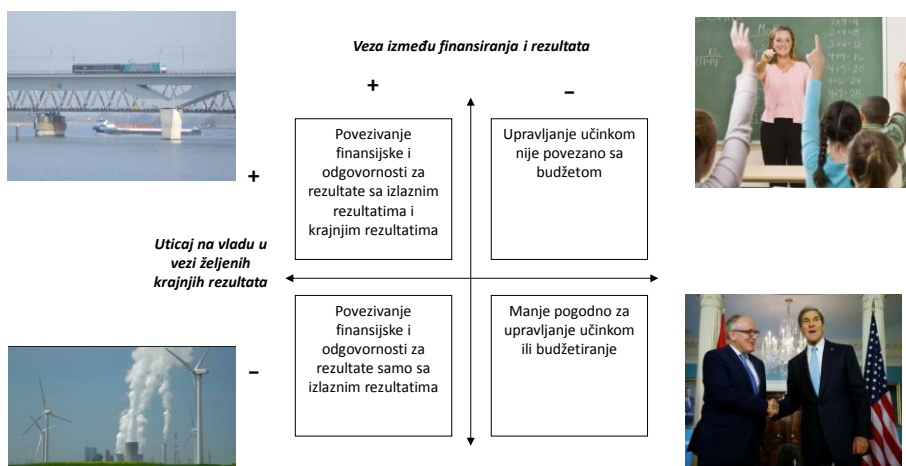
Odgovorna budžetska reforma (2013–do danas)

- ▶ Detaljnije finansijske informacije u budžetima (harmonizacija!)
- ▶ Selektivno predstavljanje informacije o politikama i indiktatora
- ▶ Uvođenje godišnje "izjave o zaključivanju politike" za svaki program
- ▶ Obnovljeni naglasak na evaluaciju politike

5

Selektivni pristup za indikatore učinka

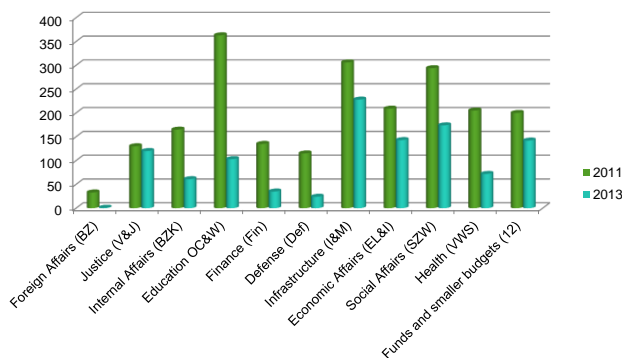

6

Selektivni pristup za indikatore učinka

Ukupno 50% smanjenja u broju indikatora učinka nakon odgovorne budžetske reforme (2013).

7

Uspesi i preostali izazovi

- Budžetska dokumenta koja su dostupnija i više zasnovana na činjenicama
- Povećana kritička svest parlamenta u vezi efikasnosti i efektivnosti
- Smanjeno administrativno opterećenje za ministarstva
- Harmonizacija i standardizacija finansijske informacije
- Samokritična i relevantna izjava o zaključivanju politike od strane ministarstava
- Evaluacije kvaliteta programa

8

Zaključci iz teškog 15-godišnjeg procesa

- Budžeti prema učinku su vredni za povećanje transparentnosti

Uprkos tome što ne sadrži "racionalizovanu" budžetsku raspodelu od strane političara, naša struktura programa zasnovana na učinku doprinosi fiskalnoj stabilnosti i predvidljivosti:

- Programska struktura obezbeđuje upavljačku fleksibilnost i unutrašnju preraspodelu zasnovanu na učinku
- Programski ciljevi i planirane mere pružaju prednost u pregovorima o budžetu
- Informacija o učinku omogućava evaluaciju efektivnosti

9

Budžetiranje prema učinku izgrađeno je na zaista čvrstim temeljima

Već je bilo uspostavljeno pre početka reformi 2001. godine:

- izuzetno decentralizovano finansijsko upravljanje od strane resornih ministarstava
- Intenzivan budžetski dijalog i razmena informacija između MinFin i resornih ministarstava

Tokom prvih godina reformi:

- Snažna i stalna politička podrška
- Veliki obuhvatan "napor ka indoktrinaciji" na početku reformi

10

Neke pouke

Ponekad je samo prihvatanje složenosti mnogo korisnije od pokušaja da se ona ugradi u vaš sopstveni sistem

- Omogućiti pragmatizam u pripisivanju organizacionih troškova rezultatima
- Ne dozvoliti da zajednički projekti i aktivnosti prikriju odgovornost
- Omogućiti fleksibilnost u metodama procene učinka
- Ne treba se plašiti eksperimentisanja umesto sprovođenja ujednačenog pristupa

11

Kratkoročne i srednjoročne ambicije

Kada podaci postanu oružje, budžet treba da obezbedi jednake mogućnosti za svakoga ko gradi sopstveni arsenal.

U digitalno doba, to je postala Realna ambicija.

12

Kratkoročne i srednjoročne ambicije

Budžeti prema učinku kao digitalni portal podataka.

Planovi politika i prioriteti vlade

Baza dokaza na osnovu evaluacije politika

Statističke informacije i kvantitativni setovi podataka o politikama

Otvoreni budžet i otvorena potrošnja